

TRATAMENT PLAD' ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

IES S'ARENAL

0.- ÍNDEX

0.- Índex	1
1.- Justificació	2
2.- Objectius del pla	2
3.- Programa d'integració i d'atenció a l'alumnat NESE	4
4.- Reforç de la matèria de matemàtiques	9
5.- Grups flexibles de llengua castellana i de llengua catalana	11
6- Programa socioeducatiu "ALTER"	10
7.- Programa d'acolliment lingüístic i cultural (PALIC)	13
8.- PMAR	14
9.- PRAQ	22
10.- Tutories individualitzades	27
11- Pla d'Acció Tutorial	26

1.- JUSTIFICACIÓ

El Pla d'Atenció a la Diversitat és el marc que inclourà les mesures organitzatives per tal que tots els alumnes puguin aconseguir un desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional adequat. Té per finalitat adaptar el procés educatiu a tots els alumnes per aconseguir l'èxit escolar i l'eliminació de les barreres a l'aprenentatge i a la participació.

D'acord amb l'article 4 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, amb l'objectiu d'aconseguir que els alumnes arribin a assolir els objectius i les competències bàsiques de les diverses etapes, s'han de dur a terme, entre d'altres, les actuacions següents:

- a) Adoptar les mesures generals d'atenció a la diversitat per facilitar l'accés i la permanència dels alumnes al sistema educatiu.
- b) Seleccionar les mesures ordinàries de suport per proporcionar una atenció adequada a la diversitat dels alumnes.
- c) Decidir les mesures de suport per oferir una resposta educativa adequada als alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu amb l'objectiu d'assolir el màxim desenvolupament possible de les seves capacitats.

D'aquesta manera pretenem atendre la complexitat i diversitat de necessitats de l'alumnat del centre que presenta múltiples situacions i diferències socioeconòmiques i comporta variats tipus demandes per atendre, diversos punts de partida pel que fa a la competència curricular i motivacions molt diferents a nivell d'interessos, expectatives i oportunitats.

2.- OBJECTIUS DEL PLA

- a) Millorar l'atenció a la diversitat de tot l'alumnat del centre, promovent una ajuda més ajustada a les possibilitats de cada nin/a i donant resposta a les necessitats del conjunt en general.
- b) Organitzar les mesures d'atenció a la diversitat per a tot l'alumnat, per tal de donar una resposta de qualitat a nivell de centre, de grup i individualment.
- c) Establir els criteris generals de l'organització dels suports i de com prioritzar els recursos personals a disposar per cada curs ajustant-los a les necessitats grupals i/o individuals de l'alumnat que ho precisi .
- d) Pactar entre totes les parts implicades la resposta educativa a la diversitat més adequada en cada cas.

e) Establir les mesures i pautes que s'ha de seguir en el centre per a l'acollida i inclusió de l'alumnat amb desconeixement d'una de les llengües o cultures de les Illes Balears dins del Programa d'acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC) i el Reforç d'espanyol per a estrangers per a l'alumnat amb desconeixement de les dues llengües.

3.- PROGRAMA D'ATENCIÓ I D'INTEGRACIÓ PER A L'ALUMNAT NESE

3.1.- Avaluació inicial.

a) Alumnes nous al centre:

- Reunió amb els equips directius dels centres de Primària de procedència , mestres de Pedagogia Terapèutica, tutors de 6è, Orientadors.
- Recollida d'informació i expedients dels EOEP.
- Traspàs de la informació necessària a l'equip docent a principi del curs mitjançant reunió.
- Valoració de la informació arxivada i de les proves inicials durant els mesos de setembre/octubre.
- Establiment de pla de feina i elaboració dels DIAC en cas d'alumnes NEE o informe pertinent en cas d'alumnes NESE on constarà la seva ACI si s'ha determinat que sigui necessària.
- Entrevistes amb famílies i altres professionals implicats sempre que correspongui.
- Entrevistes dels membres implicats del departament d'Orientació amb qualsevol dels membres de l'equip docent, o amb la totalitat d'ells si és necessari.
- Valoració trimestral de les ACIs i incorporació de les mateixes a l'expedient de l'alumne a final de curs.

En el cas que l'alumne no comenci a principi de curs o no provengui d'un centre adscrit s'establirà una comunicació per la via més convenient amb l'escola de procedència a l'inici de la seva escolarització i se seguiran les passes pertinents.

b) Alumnes catalogats en cursos anteriors:

- Valoració i revisió de la informació arxivada del curs anterior.
- Observació a l'inici de curs, establiment de pla de feina i elaboració de les ACIs pertinents en relació al Nivell Curricular de Competència que pertorqui. Incorporació d'aquestes als DIACs i informes NESE de l'expedient.
- Entrevistes amb famílies i altres professionals implicats sempre que correspongui.
- Entrevistes dels membres implicats del Departament d'Orientació amb qualsevol dels membres de l'equip docent, o amb la totalitat si és necessari.

c) Alumnes amb noves demandes durant el curs:

- Entrega per part del tutor/a del full de demanda degudament emplenat.
- Valoració per part dels professors implicats del Departament d'Orientació del tipus d'actuació i del professional encarregat davant la demanda.
- Administració de proves, derivació a serveis externs, entrevistes familiars, contactes amb serveis socials o altres, etc. depenent de la necessitat detectada en la demanda.
- Retorn de les conclusions al tutor i, si s'escau, a l'equip docent.
- Elaboració de pla de feina, ACIs o altres intervencions que siguin adequades.

3.2.- Definició d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).

Els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu segons la normativa vigent, Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, seran introduïts al Gestib com a:

Els alumnes amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE) seran introduïts al Gestib segons les següents categories:

3.2.1.- Alumnes amb NESE associades a necessitats educatives especials (NEE):

- ✓ Discapacitat psíquica (DP). DPL, DPM.
- ✓ Discapacitat sensorial (DS): DSA: (auditiva) i DSV (visual).
- ✓ Discapacitat motora (DM).
- ✓ Trastorn generalitzat del desenvolupament (TGD).
- ✓ Trastorn emocional greu (TEG).
- ✓ Trastorn greu de conducta (TGC).

3.2.2.- Alumnat amb NESE associades a dificultats específiques d'aprenentatge (DEA):

- ✓ Trastorn greu del llenguatge oral (TGL): disfàsia, afàsia...
- ✓ Trastorn per dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat (TDA/H).
- ✓ Trastorn d'aprenentatge (TA): Dislèxia, Discalculia...

3.2.3.- Alumnat NESE associades a altes capacitats intel·lectuals (AC).

3.2.4.- Alumnat amb un desfasament curricular de dos o més cursos per condicions personals greus de salut, o derivades dels factors socials, econòmics, culturals, geogràfics i ètnics següents(CP/HE):

- ✓ Davant necessitats de suport per pertànyer a minories ètniques i culturals en desavantatge social.
- ✓ Davant un perfil d'exclusió social amb risc d'abandonament del sistema educatiu, absentisme i /o té expedient obert o en tràmits dels Serveis Socials o a altres organismes.
- ✓ En situacions de declaració de desemparament (tutela administrativa).
- ✓ Quan pertanyin a famílies desplaçades per motius laborals procedents d'altres comunitats autònomes amb escolarització irregular, amb una problemàtica social o econòmica associada.

3.2.5.- Alumnat amb NESE associades a la seva incorporació tardana al sistema educatiu espanyol (IT)(PALIC)

- ✓ L'alumnat que s'incorpora al sistema educatiu espanyol amb desconeixement de la cultura i d'alguna de les llengües de les Illes Balears.

3.3.- Metodologia

Els alumnes NESE reben suport per part de les PT, AD, AL dins de l'aula ordinària o de referència del grup-classe, i sempre de forma coordinada amb el professor que imparteix la matèria, per tal que puguin participar en el màxim de les seves possibilitats del currículum ordinari i de la dinàmica de la classe, afavorint la seva integració, socialització i normalització, seguint la filosofia de centre inclusiu i d'atenció a la diversitat.

En el suport es prioritzen les matèries instrumentals, llengua catalana, llengua castellana i matemàtiques, i si hi ha disponibilitat horària les matèries de ciències socials i ciències naturals. En aquelles hores en que no pot intervenir el professorat de suport, és el professor d'aula qui s'encarrega de l'atenció d'aquests alumnes amb l'assessorament del DO.

Es prioritza que les mestres de Pedagogia Terapèutica atenguin als alumnes NESE amb necessitats educatives especials, l'AL als alumnes NESE amb trastorns del llenguatge i els altres professors a la resta d'alumnes NESE .

La intervenció del professorat de suport dins l'aula ha de permetre una atenció més individualitzada per a tot l'alumnat del grup, garantint que els alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu puguin assolir els objectius previstos adaptant els ritmes, les activitats d'aprenentatge, els continguts o els instruments i/o proves d'avaluació.

Els materials d'aula sempre que sigui possible seran els mateixos que els del grup-classe per tal que l'alumne es senti el màxim d'integrat.

Les ACIS es realitzaran de manera conjunta amb el professorat de referència de cada matèria, es programaran al primer trimestre i es fonamentaran en els mínims establerts pels diferents departaments o en els de primària unificats pel departament d'orientació en cas de ser necessari, realitzant-se les pertinents adaptacions i/o adequacions. Sempre es prioritzarà l'aprenentatge de les competències i capacitats bàsiques, així com els continguts de caire més procedimental i manipulatiu.

És responsabilitat dels mestres i professors que integren els equips docents elaborar i aplicar les adaptacions pactades, fer-ne el seguiment i avaluar-les en coordinació amb el tutor i el professorat de suport.

Trimestralment, l'equip docent avaluarà, revisarà i ajustarà, si s'escau, les mesures adoptades, el grau d'eficàcia i la seva continuïtat, i a final de curs s'incorporaran les ACIs, informes NESE i DIACs a l'expedient general de l'alumne.

3.4.- Coordinació amb el professorat.

El suport es durà a terme sempre de manera coordinada entre el professorat especialista referent, el professor tutor i el professor de suport .

Quan a l'aula intervenguin els dos professors serà necessari que hi hagi coordinació per tal de permetre una coherència entre les formes d'intervenció d'ambdós , així serà convenient arribar a acords en relació a: quines seran les normes que regularan l'aula, com s'organitzarà els temps i les activitats, disposició de l'espai, temporització de les activitats, etc.

Les coordinacions generals es realitzaran a les reunions d'equip educatiu.

3.5.- Avaluació.

3.5.1.- Avaluació de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

a) El procés d'avaluació l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha de regir per la mateixa normativa que la de la resta d'alumnes i és competència del seu equip docent assessorat per la persona responsable d'orientació del centre.

b) L'avaluació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que cursi una o més matèries amb adaptacions curriculars significatives s'ha de fer

d'acord amb els criteris d'avaluació establerts en les seves adaptacions curriculars.

3.5.2.- **Permanència d'un any més en el mateix curs.**

a) L'equip docent, assessorat pel departament d'orientació o per la persona responsable d'orientació del centre, després d'haver escoltat l'alumne o alumna i els seus pares o tutors, pot adoptar la decisió que l'alumnat amb necessitats educatives especials pugui perllongar un any més la seva escolarització, sempre que aquesta mesura afavoreixi l'obtenció del títol. En casos excepcionals, amb el consentiment dels pares o tutors i amb l'autorització expressa del Departament d'Inspecció Educativa, aquesta mesura es pot ampliar a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, sempre que afavoreixi l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

b) L'equip docent pot proposar per a l'obtenció del títol l'alumnat amb adaptacions curriculars significatives, en les mateixes condicions que la resta de l'alumnat, sempre que hagi assolit les competències bàsiques i els objectius de l'etapa.

D'altra banda, l'avaluació serà contínua i formativa, i al llarg de tot el curs escolar es farà una observació directa i es realitzarà l'avaluació de diferents activitats, quaderns, fitxes, actitud, motivació... L'avaluació es farà de manera conjunta entre el professorat de referència i el professorat de suport, així com amb la resta de l'equip docent a les sessions d'avaluació i en cas d'adaptacions significatives els criteris per aprovar i promocionar quedaran establerts a l'ACI de l'assignatura pertinent.

Es revisaran i avaluaran trimestralment les AC i se modificaran en el cas de ser necessari. A final de curs quedaran valuades dins l'expedient acadèmic de l'alumne.

4.- REFORC DE LA MATÈRIA DE MATEMÀTIQUES

4.1.-Introducció:

El nostre alumnat és molt divers i amb unes competències curriculars molt variades. Per això des de 1r a 3r ESO, depenent dels recursos humans de que es disposi, i per donar resposta a aquells alumnes que *tenen algunes mancances* en la matèria de matemàtiques, s'ha decidit dur a terme el Reforç de Matemàtiques, actuació amb una certa "tradicció" en el nostre centre i amb uns resultats i acceptació prou bona tant per part de l'alumnat com del professorat.

En el nostre Centre aquesta actuació tindrà la finalitat, estructura i configuració curricular que es detalla a continuació.

4.2.-Objectius:

Els mateixos que el del grup classe, però treballant en un grup reduït i amb una atenció més individualitzada, aquests són més fàcilment assolibles per aquests alumnes amb algunes mancances, doncs permet incidir de forma més adient en els aspectes en què presentin més dificultats.

4.3.-Perfil de l'alumnat:

El perfil dels alumnes que formen part d'aquesta actuació en totes o algunes de les matèries instrumentals és el d'alumnes que tenen algunes mancances per seguir amb normalitat les activitats lectives en el grup classe, una actitud positiva i de predisposició cap a la matèria, però que treballant en petit grup i amb una atenció més individualitzada podrà arribar al mateix currículum que la resta.

4.4.-Proposta curricular:

El currículum que seguiran aquests alumnes serà bàsicament el mateix que el del grup classe.

4.5.-Principis metodològics:

Com a conseqüència del perfil d'aquest alumnat, la metodologia es caracteritzarà per una atenció de caire individual de l'alumne, a fi que poc a poc pugui superar les seves deficiències i d'aquesta manera poder arribar a treballar de forma autònoma.

4.6.-Principis organitzatius:

Els alumnes de Reforç de Matemàtiques estan inclosos en diferents grups de referència de 1r, 2n i 3r ESO, i es tractarà grups independents (un per cada matèria instrumental) de manera que un alumne podrà formar part dels tres, de dos o només d'un segons les seves necessitats, i es tractarà de grups oberts de manera que en qualsevol moment (si es compleixen les condicions adients) un alumne podrà entrar o sortir del reforç, reincorporant-se al seu grup de referència.

El nombre màxim d'alumnes per grup serà de 15, escollits amb el perfil anteriorment exposat.

4.7.-Estructura horària:

Els grups de Reforç de Matemàtiques tindran la mateixa dedicació horària que el grup de referència.

4.8.-Criteris d'avaluació i promoció:

Els criteris d'avaluació i promoció dels alumnes que formin part d'aquesta actuació seran els mateixos que els dels alumnes del grup de referència, encara que es tindran en compte les possibles adaptacions que es puguin fer.

4.9.-Procediment de selecció dels alumnes:

El procediment a seguir per determinar quins alumnes formaran part del reforç és el següent:

- Al final del curs, després de l'avaluació ordinària de juny, proposta raonada del professorat del departament de matemàtiques, centralitzada pel seu cap de departament, de la necessitat d'incorporar a l'alumne al reforç, sempre i quan aquest s'ajusti al perfil establert, al cap d'estudis.
- L'equip directiu analitzarà les propostes i s'establiran les mesures organitzatives necessàries, tant a nivell de recursos humans, com a materials.
- Ratificació o no de les propostes a l'inici del curs escolar.
- Informació obtinguda dels tutors dels alumnes de 6è de primària que han de començar 1r al nostre Centre per als alumnes de 1r ESO.
- Conclusions de les avaluacions inicials per als alumnes de 1r ESO i tots aquells de 2n i 3r ESO no seleccionats a les avaluacions de juny o setembre.
- Al llarg del curs i especialment després de la 1a i 2a avaluació, depenent de la progressió i/o motivació de l'alumnat, podran incorporar-se nous alumnes o sortir-ne d'altres.

5.- GRUPS FLEXIBLES DE LLENGUA CATALANA I DE LLENGUA CASTELLANA

5.1-Objectius:

Els objectius que es pretenen aconseguir amb aquest mesura són:

- Baixar la ràtio d'alumnes dels grups.
- Atendre millor la diversitat.
- Fomentar la pràctica de l'expressió oral.

5.2.-Principis organitzatius:

Els grups flexibles de llengua catalana i llengua castellana es faran des de 1r a 3r ESO, i depenent dels recursos humans de que es disposi, a altres nivells educatius segons les necessitats.

5.3.-Selecció dels alumnes:

La selecció dels alumnes que han de formar part de les diferents agrupacions la faran els professors de llengua catalana i de llengua castellana que tinguin els diferents grups afectats de la "flexibilització".

6.- PROGRAMA SOCIOEDUCATIU “ALTER”

En el nostre centre aquest programa es duu a terme amb la col.laboració de l'Ajuntament de Lluçmajor i de Palma.

6.1.- Objectius:

- 1.- Evitar l'absentisme escolar i el risc d'abandó prematur del sistema educatiu.
- 2.- Millorar l'autoestima creant-los situacions que puguin afrontar amb expectatives d'èxit.
- 3.- Tenir consciència de la importància de les normes de seguretat i higiene en el treball, i aplicar-les rigorosament.
- 4.- Adquirir hàbits d'ordre, puntualitat, responsabilitat i treball en equip, i valorar la seva importància tant en l'aprenentatge com en l'activitat laboral.

6.2.- Perfil de l'alumnat:

Adreçat a alumnes d'entre 14 i 16 anys amb problemes greus d'absentisme escolar i/o desescolaritzats, a alumnes que manifesten conductes que, de forma reiterada, posen en perill la convivència a l'institut o a alumnes que mostren un rebuig al centre però manifesten interès per assolir una formació orientada a la incorporació al món laboral.

A tots els efectes els alumnes que participin en aquests programes segueixen matriculats a l'institut gaudint dels mateixos drets i deures inherents al centre; tendran dret a l'avaluació contínua, la promoció i la titulació.

6.3.- Estructura horària:

L'horari que fan els alumnes que formen part d'aquest programa és el següent:

Formació bàsica: 10 hores en el centre educatiu, que seran impartides pel professorat del Centre durant dos dies i altres 2 hores que seran impartides per un educador/a de l'Ajuntament de Lluçmajor o Palma en un lloc a determinar.

Formació ocupacional: 12 hores en un centre de treball (empresa de la zona o Serveis municipals de l'Ajuntament de Lluçmajor) durant 3 dies.

6.4.- Professorat:

Se n'ocuparan diferents professors del departament d'orientació.

7.- PROGRAMA D'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC I CULTURAL (PALIC)

1.- Presentació.

El PALIC s'ha de fonamentar amb els principis lingüístics, culturals i socials següents:

1. La llengua catalana, pròpia de les illes Balears, és llengua vehicular de l'ensenyament i de cohesió social a les Illes Balears. És també la llengua instrumental de la majoria de matèries d'estudi al llarg de l'educació secundària obligatòria i postobligatòria d'acord amb el que disposa el Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.

2. L'acolliment i la inclusió escolar de tot l'alumnat d'incorporació tardana ha de ser una de les prioritats dels centres educatius, per la qual cosa s'han de promoure actuacions que permetin un acostament afectiu i emocional de l'alumnat d'incorporació tardana al currículum, a la vida del centre i a l'entorn proper, en un context d'escola inclusiva.

3. El centre educatiu és un espai privilegiat, i a vegades únic, on l'alumnat d'incorporació tardana pot conèixer la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i adquirir les habilitats bàsiques per a la comunicació que li permetran l'accés a qualsevol disciplina del món del coneixement.

4. Constitueix una finalitat del PALIC la capacitació dels alumnes d'incorporació tardana per a la realització de tasques, activitats i processos que han de desenvolupar en la vida quotidiana, així com la capacitació per assolir la competència lingüística en llengua catalana que els permeti aprofitar el currículum propi del curs al qual estan inscrits.

Així es pretén atendre l'alumnat no catalanoparlant d'incorporació tardana que arriba cada any al centre amb l'objectiu de garantir la seva integració lingüística a través de l'aprenentatge de la llengua catalana i d'una aproximació a aquesta cultura. L'AIT (alumne d'incorporació tardana) necessita d'un tractament lingüístic específic i intens per tal de poder aconseguir la seva integració lingüística, acadèmica i social, amb l'objectiu de poder incorporar-se en un període breu de temps al ritme normal d'escolarització en classes impartides en català.

2.- Definició.

El PALIC es planteja com un projecte de centre per intentar donar sortida a la particular situació que presenta un determinat sector del nostre alumnat, i que s'organitzarà en forma d'agrupament de suport lingüístic fora de l'aula ordinària, aula d'acollida lingüística.

No es tracta d'un projecte limitat al Departament de Llengua Catalana, sinó que afecta tota la comunitat educativa. En conseqüència el seu àmbit d'actuació no es pot reduir a l'aula; s'ha d'estendre al grup de referència, a l'equip educatiu, a l'acció tutorial, a la

directiva, al departament d'Orientació i, en general, a tots els membres de la comunitat educativa que tinguin contacte amb aquests alumnes.

L'aula d'acollida lingüística és una unitat flexible on s'incorporen de forma completament voluntària els alumnes que arriben al nostre sistema educatiu a començament de curs o en el seu transcurs desconexent-ne la cultura i la llengua i en alguns casos també l'organització escolar.

El currículum específic que s'hi treballa es fonamenta en l'adquisició de les habilitats lingüístiques. Es parteix, a més, de la concepció segons la qual la llengua és l'instrument per accedir als altres aprenentatges, el vehicle que permetrà encarar els continguts bàsics de les àrees del taller, que seran treballats de forma interdisciplinària.

3.- **Objectius.**

Els objectius del programa són aconseguir que els alumnes d'incorporació tardana:

a) Aprenguin a expressar en català les formes lingüístiques dels conceptes que tenen interioritzats en la seva llengua materna i desenvolupin el llenguatge amb adequació al context on són inserits, per tal de no reduir els aprenentatges per desconeximent de l'idioma i augmentar les competències lingüístiques que els permetin la realització de tasques acadèmiques i socials.

b) Reconeixin les característiques culturals personals i les que defineixen tant la cultura pròpia de les Illes Balears com d'altres de l'entorn.

c) Desenvolupin les habilitats lingüístiques i socials necessàries per a la interacció amb els altres companys i amb les persones adultes.

d) Incrementin el seu sentit de pertinença a una cultura nova, com és la del territori que els acull, i integrin al seu patrimoni personal els trets definitoris d'aquesta cultura, assumint-ne la incorporació com un enriquiment de les seves possibilitats personals com a membres de la societat de les Illes Balears.

e) Estiguin en condicions d'adquirir la competència comunicativa corresponent al nivell A2 de llengua, definit al Marc Europeu Comú de Referència (MERC) i les funcions comunicatives bàsiques (oracions bàsiques, expressions, grups de paraules i recursos de la llengua) per fer possible la comunicació d'informacions en situacions freqüents i quotidianes.

f) Puguin assolir els objectius de les diferents matèries sense els impediments ocasionats pel desconeximent de les llengües oficials.

g) S'aproximin a les característiques culturals de les Illes Balears.

4.- Tipus d'alumnat.

Aquest projecte s'adreça a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears, amb mancances en l'ús de la llengua catalana (alumnat no catalanoparlant d'incorporació tardana).

El perfil d'aquests alumnes, en principi, serà heterogeni ja que provenen de diferents països, la qual cosa pot implicar realitats socials, culturals, religioses i econòmiques de caràcter ben divers.

Amb la idea de respectar l'esperit d'atenció individualitzada i intensiva que defineix aquest projecte, el nombre d'alumnes que podran coincidir al projecte serà d'un mínim de 6 i d'un màxim de 14.

5.- Perfil del professorat que impartirà la docència a l'AIT.

Mentre l'AIT romangui a l'aula d'acollida lingüística, durant un sis períodes lectius setmanals, la docència d'aquesta aula dependrà d'un professor del departament de Llengua catalana i amb desdoblament del grup en dos dels sis períodes lectius.

La resta de l'horari de l'alumne, mentre estigui al grup de referència, dependrà dels professors de l'equip educatiu del grup de referència; i, en qualsevol cas, s'ha de garantir el procés d'avaluació de l'alumnat d'incorporació tardana amb les adaptacions curriculars necessàries de les matèries pertinents.

6.- Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural.

La desconeixença de la nostra realitat cultural, lingüística i en alguns casos també educativa i social requereix l'elaboració d'un pla d'acollida per a l'AIT per tal de garantir-ne la seva integració.

Aquest pla es posarà en marxa just en el moment en què l'AIT entri en contacte amb el centre en el procés d'inscripció o de formalització de matrícula. Una vegada que l'alumne hagi estat detectat pel personal de secretaria, se li passarà un qüestionari la resolució del qual ens facilitarà les primeres dades (edat, escolarització anterior, país d'origen, país o països de residència abans d'arribar a Mallorca, llengües que coneix, grau de coneixement de les llengües oficials de la nostra comunitat, telèfons de contacte amb els pares, etc.).

A partir d'aquest moment i de manera simultània es posaran en marxa dos processos: d'una banda, cita amb els pares per tal de presentar-los i explicar-los el projecte que el centre els ofereix i, de l'altra, entrevista amb l'AIT amb el mateix objectiu. S'intentarà que aquesta situació es resolgui el més aviat possible; mentrestant, l'AIT romandrà amb el grup de referència.

L'AIT quedarà amb el grup de referència si la família no dóna el vist-i-plau a la seva incorporació al projecte.

Des del moment que la família hagi signat el consentiment per a l'ingrés a l'aula, l'AIT passarà a dependre del professor-tutor del taller que, de manera coordinada amb el tutor del grup de referència i amb la resta de l'equip educatiu, se n'encarregarà de l'acolliment, de la docència i del seguiment.

7.- Comissió d'Incorporació Tardana.

Estarà formada pel Cap d'Estudis, l'orientadora i el professorat de l'aula d'acollida lingüística.

Les seves funcions seran les següents:

- Planificar i desplegar mesures per al tractament educatiu dels AIT.
- Coordinar i orientar l'atenció específica que han de rebre aquests alumnes en incorporar-se a l'aprenentatge als cursos corresponents.
- Proposar, prèvia selecció, els alumnes susceptibles de ser atesos que no compleixin els requisits d'incorporació tardana automàtica al programa.
- Donar les orientacions oportunes per realitzar les adequacions curriculars pertinents a aquests alumnes per a una correcta avaluació en cada una de les àrees.
- Mantenir contactes periòdics amb les famílies.
- Establir la dotació econòmica necessària per al funcionament d'aquesta aula-taller.

8.- Funcions del professor-tutor.

- Entrevistar-se amb els alumnes i les seves famílies per aproximar-los al projecte, per tal d'aconseguir-ne l'autorització.
- Presentació del centre i informació sobre el seu funcionament, així com dels espais i dels horaris propis de l'AIT.
- Informació a la resta de l'equip educatiu de les característiques de l'AIT i de l'enfocament pedagògic que s'hi ha d'establir. L'AIT sempre es reincorporarà al grup de referència amb un informe que reflectesqui els coneixements adquirits de Llengua Catalana.
- Avaluar l'alumne durant la seva estada a l'aula d'acollida lingüística.

9.- **Permanència en el grup.**

Tenint en compte l'objectiu del programa, la transitorietat ha de definir el pas de l'AIT pel taller per tal de poder reincorporar-se al seu grup de referència el més aviat possible. La durada de la mesura organitzativa de suport lingüístic fora de l'aula ordinària no podrà ser superior als nou mesos.

10.- **Ingrés en el programa.**

Aquest programa és de caràcter completament voluntari, la qual cosa suposa que l'alumne en forma part perquè tant ell com la seva família han considerat que era el més adequat. De fet, a la primera entrevista que es fa amb els pares i l'AIT ambdós signen un document d'acceptació. Aquesta decisió implica haver acceptat els dos únics requisits que l'AIT haurà de respectar durant la seva estada a l'aula d'acollida lingüística: d'una banda, la demostració constant de tenir voluntat d'aprendre i, de l'altra, el respecte en tot moment de les normes de convivència. En cas contrari, després d'haver-se reunit la Comissió d'Incorporació Tardana, es podria decidir la suspensió de la permanència de l'AIT al projecte.

11.- **Temporització.**

La presència de l'AIT a l'aula d'acollida lingüística serà de 6 hores, tot i que aquest nombre es pot començar a reduir en qualsevol moment en funció dels progressos de cada un dels alumnes o per raons pedagògiques basades en agrupacions entre els alumnes per treballar de manera intensiva aspectes concrets del currículum específic. Sempre qualsevol decisió al respecte serà informada a l'equip educatiu.

Aquestes hores s'organitzaran, segons cada un dels cursos, de la manera següent:

A 1r d'ESO:

3 hores de Llengua catalana
2 hores de Ciències socials
1 hora de Biologia i geologia

A 2n d'ESO:

4 hores de Llengua catalana
1 hores de Ciències socials
1 hora de Física i química

A 3r d'ESO:

4 hores de Llengua catalana
1 hora de Ciències socials
1 hora de Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats

A 4t d'ESO:

3'5 hores de Llengua catalana
0'5 hora de Llengua castellana
2 hores de Ciències socials

L'alumnat d'incorporació tardana estarà als grups C del seu nivell respectiu. Els agrupaments es faran per nivells educatius, segons la quantitat d'alumnes de cadascun d'ells i es faran dos agrupaments.

Per experiència adquirida durant els darrers anys, els grups C on es dirigeix l'alumnat AIT haurien de ser menys nombrosos pel fet que durant el curs s'hi van incorporant. D'aquesta manera s'evitarien problemes d'horaris perquè hi hagués alumnat dins altres cursos (D, E...)

Una hora setmanal es dedicarà a tutoria i les restants s'utilitzaran per a l'adquisició de la competència comunicativa en llengua catalana i el coneixement de la cultura pròpia del territori.

Es treballarà un currículum específic a partir dels currículums oficials de llengua catalana. El material que utilitzarà l'alumnat serà bàsicament fotocòpies i fitxes preparades per al professor-tutor.

12.- Metodologia.

La metodologia del suport lingüístic ha de tenir fonamentalment un enfocament comunicatiu, que vinculi els continguts a les motivacions, interessos i característiques personals dels alumnes amb activitats que tinguin una intenció comunicativa i en què la llengua sigui l'eina d'interacció fonamental i no un objectiu en si mateixa.

El suport lingüístic per a l'alumnat d'incorporació tardana ha de fomentar l'ús del treball cooperatiu, l'aparellament lingüístic, l'organització dels aprenentatges de manera globalitzada, l'existència d'activitats funcionals, el foment del treball cooperatiu i l'establiment de relacions personals positives, que fomentin la comprensió i l'expressió lingüística, especialment de caràcter oral.

El discurs del professorat de suport lingüístic i la seva forma d'expressió ha de cercar adaptar-se a les habilitats comunicatives del seu alumnat i ha d'incorporar activitats en forma de reptes i tasques, així com propostes metodològiques basades en centres d'interès o projectes, a més de fomentar la participació activa de l'alumnat a l'aula i al centre.

I tot això amb la finalitat que l'alumne pugui fer el seguiment de les altres matèries en aquesta llengua i arribar a ser autònom en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

13.- Continguts treballats.

Els continguts del PALIC des del plantejament lingüístic seran els següents:

- Els recursos lingüístics que permetin als alumnes d'incorporació tardana interactuar en les situacions habituals de l'institut.
- Les habilitats relacionades amb la comprensió i l'expressió orals i escrites.
- El vocabulari clau relacionat amb els àmbits de coneixement.

Els continguts del PALIC des del plantejament intercultural seran els següents:

- El bagatge lingüístic i cultural dels alumnes d'incorporació tardana.
- El respecte a la diferència en un marc de valors comuns.
- El desenvolupament d'identitats múltiples.
- El reconeixement de les característiques que defineixen tant la cultura pròpia de les Illes Balears com d'altres de l'entorn.

Així es treballaran els aspectes següents:

Salutacions i presentacions personals
Els colors
El temps atmosfèric i la divisió del temps horari
L'escola
La casa
La família
Els aliments
La roba
Els animals
La ciutat
Els oficis

Tot i que la finalitat primera del projecte s'encamini a l'adquisició de les habilitats orals, no s'ha de deixar de banda el nivell que l'AIT pot arribar a adquirir en les habilitats escrites ja que a mesura que progressa en el coneixement de la llengua, l'estudi de la gramàtica, de l'ortografia i d'altres aspectes generals de la llengua també es manifesta en aquests àmbits.

A més de treballar dins l'aula, per tal d'afavorir l'apropament d'aquests alumnes a la cultura i els costums del nostre territori és important al llarg del curs fer diferents sortides representatives:

- Visita a diferents mercats de l'illa
- Recorregut pel centre històric de Palma, Castell de Bellver

- Itinerari de Betlems per Nadal
- Excursió a indrets emblemàtics de Mallorca: Sóller, Valldemossa, Banyalbufar, Galatzó...

14.- **Avaluació.**

Els alumnes d'incorporació tardana que participen al PALIC disposaran de les adaptacions curriculars pertinents, les quals l'equip docent revisarà a cada sessió d'avaluació, amb la intenció de facilitar-los l'obtenció de la titulació corresponent.

El resultat de l'avaluació d'aquests alumnes és consensuarà entre el docent de la matèria del grup ordinari de l'alumne, que té la responsabilitat del procés avaluatiu, i el docent de suport lingüístic, i s'introduirà al GestIB i consignant que s'ha fet amb l'adaptació curricular corresponent.

Així mentre l'AIT romangui al programa, al seu butlletí de notes li apareixerà la nota de PALIC a les àrees afectades pel programa: Llengua catalana i Ciències socials.

Una vegada finalitzat el període màxim de nou mesos de suport lingüístic fora de l'aula ordinària els alumnes d'incorporació tardana acollits al programa seguiran el mateix procés d'avaluació que la resta d'alumnes del seu grup ordinari de referència, llevat que sigui necessària la seva continuació en el PALIC (dins de l'aula ordinària) o que presenti altres necessitats específiques; en aquest cas, serà avaluat d'acord amb els procediments establerts per a l'alumnat amb necessitats educatives.

8.- PMAR

Desenvolupen del Programa de Millora de l'Aprenentatge i el Rendiment, a 2n i 3r ESO d'acord amb el que s'estableix a l'annex 3 de l'*Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desenvolupa el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.*

9.- PRAQ

1.- Principis pedagògics i organitzatius del programa i metodologia didàctica.

En el programa s'utilitzarà una metodologia específica a través de l'organització dels continguts, activitats pràctiques i matèries diferents, amb la finalitat que els alumnes adquireixin les competències clau per aconseguir un ple desenvolupament personal, social i professional i obtinguin el títol de graduat en educació secundària obligatòria, i on cal destacar:

- S'establiran relacions didàctiques entre els diferents àmbits i es coordinarà el tractament de continguts comuns, dotant de major globalitat, sentit i significativitat als aprenentatges.
- L'adequació dels ritmes d'aprenentatge a les capacitats de l'alumne.
- La revisió i el seguiment individualitzat del treball diari de l'alumne.
- Augment de la motivació de l'alumne davant l'aprenentatge per obtenir una major autonomia.
- La reflexió de l'alumne sobre el seu propi aprenentatge, fent-lo partícip del seu desenvolupament, detectant els seus èxits i dificultats.
- Treballar continguts conceptuals i també procedimentals a fi que els alumnes desenvolupin i adquireixin les diferents competències claus.
- Relacionar els continguts nous amb els coneixements previs dels alumnes.
- El repàs dels continguts anteriors abans de presentar els nous.
- La relació dels continguts amb situacions de la vida quotidiana.
- El treball de les unitats amb diferents nivells d'aprofundiment, per atendre els alumnes més avantatjats i també a aquells més endarrerits.
- El treball cooperatiu a fi que l'alumne desenvolupi actituds de respecte i col·laboració amb els companys.
- Mitjançant l'acció tutorial es potenciarà la comunicació i la relació amb les famílies de l'alumnat a fi que tinguin un paper actiu dins del procés d'ensenyament-aprenentatge i del progrés personal dels seus fills.

Els alumnes que participin del PRAQ formaran part d'un grup ordinari de referència de 4t ESO en el qual cursaran *matèries comunes*, un total de 9 hores, i les 21 hores restants de l'horari lectiu cursaran les *matèries pròpies del grup específic de reforç*, d'acord amb el que s'indica a l'apartat 3.

Les matèries pròpies del Programa de Reforç de l'Aprenentatge per al Quart curs de l'educació secundària obligatòria (PRAQ), es desenvoluparan en tres àmbits específics:

- i) **L'àmbit lingüístic i social** que inclourà els currículums de 4t ESO corresponents a les matèries de geografia i història, llengua catalana i literatura i llengua castellana i literatura.
- ii) **L'àmbit científic matemàtic** que inclourà els currículums de 4t ESO corresponents a les matèries de matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats i ciències aplicades a l'activitat professional.
- iii) **L'àmbit de llengües estrangeres** que inclourà el currículum de 4t ESO de la matèria de primera llengua estrangera anglès.

El nombre mínim d'alumnes del PRAQ serà de 10 i el màxim de 15.

2.- Estructura i organització del programa.

El Programa de Reforç de l'Aprenentatge per al Quart curs de l'educació secundària obligatòria (PRAQ), inclourà els següents elements:

COMUNES AMB EL GRUP DE REFERÈNCIA	PRÒPIES DEL GRUP ESPECÍFIC DE REFORÇ DE L'APRENTATGE	HORES
	Llengua catalana i literatura	3,5
	Llengua castellana i literatura	3,5
	Geografia i història	3
	Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats	4
	Ciències aplicades a l'activitat professional	3
	Primera llengua estrangera: Anglès	3
	Tutoria	1
	TOTAL HORES PRÒPIES	21
Tecnologia		3
Educació física		2
Religió*		1
Valors ètics*		1
Educació plàstica i visual **		3
Música **		3
Tecnologies de la informació i de la comunicació **		3
TOTAL HORES COMUNES		9
TOTAL		30

* Escollir-ne una ** Escollir-ne una

3.- Criteris i procediments per incorporar als alumnes al programa.

El procediment per incorporar alumnes al programa serà el següent:

- i) Després de la segona avaluació, l'equip docent, coordinat pel professor tutor, decidirà quins alumnes es poden proposar per incorporar-se al PRAQ i ha d'emetre un informe, que ha de signar el tutor i que s'ha d'adreçar al cap d'estudis, en el qual s'han d'indicar els motius pels quals es considera que aquesta mesura d'atenció a la diversitat és més adequada que les previstes amb caràcter general de promoció o de repetició. També s'hi ha d'indicar el nivell d'assoliment de les competències clau, així com els suggeriments que es considerin oportuns per millorar l'aplicació del programa.
- ii) El departament d'orientació ha de dur a terme una avaluació psicopedagògica de l'alumne proposat, coordinada per l'orientador i amb la participació dels professors de l'equip docent.
- iii) El tutor, juntament amb l'orientador del centre, s'ha de reunir amb cada alumne i amb els seus pares o tutors legals per informar-los de les característiques del programa i per plantejar-los la conveniència que l'alumne s'hi incorpori, alhora que se'ls ha d'informar del caràcter no vinculant de la proposta. El consentiment dels pares o tutors legals de l'alumne s'ha de recollir per escrit.

- iv) El cap d'estudis ha de convocar una reunió a la qual han d'assistir tots els tutors implicats i l'orientador del centre i de la qual ha de sortir la proposta definitiva dels alumnes que s'han d'incorporar al programa.

De forma excepcional:

- i) Es podran incorporar alumnes a un programa ja iniciat al llarg del primer trimestre del curs, sempre que es compleixin les condicions establertes.
- ii) L'equip docent, amb l'assessorament del departament d'orientació i amb el vistiplau del tutor, podrà sol·licitar de forma motivada a la direcció del centre que un alumne surti del programa durant el curs escolar i es reincorpori al seu grup de referència, prèvia audiència de l'alumne i dels seus pares o tutors legals.

Els criteris, per ordre de preferència, per incorporar als alumnes al programa seran els següents:

- i) Haver cursat un PMAR a tercer d'ESO i complir les condicions per promocionar al quart curs de l'etapa.
- ii) Haver cursat tercer d'ESO, haver repetit alguna vegada a l'etapa d'educació secundària obligatòria i promocionar a quart d'ESO amb matèries pendents.
- iii) Haver cursat quart d'ESO, haver repetit un curs durant aquesta etapa i no complir els criteris de titulació.
- iv) Haver accedit de manera tardana al sistema educatiu espanyol i haver estat matriculat en un curs inferior al que li corresponia per edat.
- v) Haver cursat tercer d'ESO per segona vegada i promocionar a quart d'ESO sense complir els requisits acadèmics per poder fer-ho.

4.- **Distribució dels alumnes en el grups de referència ordinari.**

Els alumnes del grup de PRAQ formaran part d'un mateix grup de referència de 4t ESO on s'impartirà la matèria troncal de Tecnologia i les matèries específiques d'Educació plàstica i visual, Música i Tecnologies de la informació i de la comunicació.

5.- **Professorat que impartirà les matèries cursades en el grup específic.**

MATÈRIES PRÒPIES DEL GRUP ESPECÍFIC DE REFORÇ DE L'APRENENTATGE	PROFESSORAT (NOMBRE)	DEPARTAMENT DIDÀCTIC
Llengua catalana i literatura	ÀMBIT SOCIOLINGÜÍSTIC (1)	ORIENTACIÓ
Llengua castellana i literatura		
Geografia i història		
Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats	ÀMBIT CIENTÍFIC (1)	ORIENTACIÓ
Ciències aplicades a l'activitat professional		
Primera llengua estrangera: Anglès	ANGLÈS (1)	ANGLÈS
Tutoria	ÀMBIT SOCIOLINGÜÍSTIC o ÀMBIT CIENTÍFIC (1)	ORIENTACIÓ

6.- Procediments per recuperar les matèries pendents de cursos anteriors.

Els procediments per recuperar les matèries pendents de cursos anteriors es trobaran recollits en les programacions didàctiques dels diferents departaments didàctics i del departament d'orientació.

Pel que fa als alumnes provinents del PMAR es tindrà en compte:

i) Punt 3 de l'apartat 7 (Avaluació i promoció) de l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desenvolupa el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears:

“Quan un alumne s'incorpora a un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment amb matèries pendents de cursos anteriors, no les ha de recuperar. No obstant això, amb la finalitat de millorar la nota mitjana de l'etapa, l'alumne les pot recuperar d'acord amb el que els centres estableixin en el programa de recuperació de matèries pendents”.

ii) Punt 16.2 de l'apartat 16 (Promoció, permanència i matèries en un PMAR) de la Resolució del director general de Planificació, Ordenació i Centres de 8 de novembre de 2017 per la qual s'aproven les instruccions per avaluar l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears per al curs 2017-2018:

“A l'inici de cada curs, els pares o tutors legals dels alumnes de PMAR han de manifestar per escrit quines matèries suspeses, prèvies a la seva incorporació al PMAR, volen recuperar. Només en aquest cas, els centres procediran a la matriculació d'aquestes matèries i a la seva avaluació al final del curs”.

iii) Les matèries pendents dels cursos de PMAR s'han de recuperar.

7.- Criteris i procediments per a l'avaluació i la revisió del programa.

i) Al final de cada avaluació, i a partir de les dades estadístiques elaborades per la direcció del centre en referència als resultats acadèmics i les del SEDEIB, es valoraran els resultats obtinguts pels alumnes participants del PRAQ, comparant-se aquells que s'obtenen en les matèries comunes amb el grup de referència i les que són pròpies del grup específic de reforç, així com les seves possibilitats d'obtenir el graduat en educació secundària obligatòria a fi de fer, si n'és el cas, les oportunes adaptacions, i també les actuacions amb les famílies.

ii) Al final del curs, i a partir dels resultats acadèmics obtinguts, especialment el % d'alumnes participants del PRAQ que titulen, es valoraran aquells aspectes que s'hagin de modificar per al proper curs, si n'és el cas, a fi de millorar els resultats. Així, entre d'altres aspectes, es valoraria la modificació de les matèries comunes i/o específiques on hi hagués optativitat, la metodologia en les matèries pròpies del grup específic de reforç, la selecció dels alumnes i també les característiques de la resta d'alumnes del grup de referència del PRAQ.

10.- TUTORS INDIVIDUALITZATS

Per tal de poder atendre les diferents necessitats del nostre alumnat s'han establert les tutories individualitzades per a l'alumnat amb el següent perfil:

- Baixa autoestima
- Dificultats de relació
- Prevenció de conflictes
- Incompetència social com per exemple, fracàs, aïllament social, rebuig, expulsions del centre, absentisme, inadaptació escolar...

Des del principi de curs s'oferirà aquesta possibilitat a tot el professorat, però es prioritzarà aquells que no són tutors.

El procediment a seguir serà el següent:

1. La Cap d'Estudis assignarà la tutoria individualitzada i informarà de les característiques de l'alumne/a, prèvia comunicació al/a la tutor/a del grup de referència.
2. El/la tutor/a individualitzat rebrà una carpeta que conté la següent documentació: el programa d'actuació, els informes que han de reomplir, i les fitxes per a les entrevistes.
3. La Cap d'Estudis (o el coordinador de convivència) presentarà l'alumne/a al seu/a la seva tutor/a individualitzat/da.

L'objectiu de les tutories individualitzades és establir una relació directa i regular, una situació de diàleg constructiu entre tutor i estudiant, sobre qüestions acadèmiques, personals, socials...

11.- PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

L'objectiu de la tutoria és ajudar al desenvolupament global de les persones, per la qual cosa es fomentaran: les habilitats de relació, l'acceptació personal i el treball col·laborador, mitjançant la cohesió i la integració grupal, el respecte i la tolerància. Aquesta tasca es realitzarà dins el marc de la normativa general del centre, amb l'assessorament i la col·laboració de la comissió de convivència. La tutoria també serà l'eix per donar resposta a la diversitat dels alumnes pel que fa a l'orientació del procés d'ensenyament i aprenentatge, i l'orientació acadèmica i professional.

Dins aquest Pla, recollit en la programació didàctica anual del departament d'Orientació, i segons les ofertes que se van rebent durant el curs s'incorporen diferents activitats amb col·laboració amb diferents entitats com ara Projecte Jove, Ben Amics, UIB per orientacions de sortides laborals, etc.